కథ

శిల్పం

పి. చంద్రశేఖర అజాద్

''మావయ్యా''అంటూవచ్చాడు కృష్ణకాంత్. వాడు స్వయానా మేనల్లుడు కాదు. నా కజిన్ కొడుకు. ఢిల్లీలో చదవటానికి వెళ్ళాక కూడా నాకు ఇంగ్లీష్‌లో ఒకటి రెండుసార్లు ఉత్తరాలు రాసేడు. నేను మాత్రం తెలుగులోనే బదులిచ్చాను. వాడికింకా పెళ్ళి కాలేదు.

వయసు ఓ పాతిక ఉంటుందేమో. చాలా గట్టివాడు. అందులో అలాంటి సందేహం లేదు. వాడికి ఏమాత్రం తీరిక దొరికినా నా దగ్గరకు వస్తుంటాడు.

''ఏంటి మావయ్యా తెలుగు లిటరేచర్ బొత్తిగా ట్రాన్స్‌లేషన్ బిజినెస్ అయిపోయింది'' అంటూ బాధపడుతుంటాడు వాడు. అనేకాదు రకరకాల అలవాట్లూ, అభిరుచుల్తో ఎప్పుడూ బిజీగా ఉంటాడు. ఎప్పటి కప్పుడు జరుగుతున్న సంఘటనలకు వెంటనే రియాక్ట్ అవుతుంటాడు.

''ఏమిటి విశేషాలు చెప్పు. ఏ చేస్తున్నావ్'' అన్నాను.

''ఎం.ఫిల్. చేస్తున్నా... ఢిల్లీలోనే ఓ మేగజైన్‌కి వర్క్ చేస్తున్నా''.

''ఏమన్నా వ్యాసాలూ గట్రా రాస్తున్నావా?''

''ఎప్పుడైనా... ఎక్కువగా కెమెరాతోనే నా పని ఉంటుంది'' అన్నాడు.

''నీకు ఫోటోగ్రఫీ వచ్చునా?'' అన్నాను.

''నేర్చుకున్నాను. అంతబాగా రాదనుకో. అయినా ప్రయత్నం చేస్తున్నా'' అంటూ నవ్వేడు.

''కెమెరా కొన్నావా?''

''కొన్నాను. ఫైవ్‌థౌజంట్స్ అయ్యాయి'' అంటూ తన బాగ్‌లోనుంచితీసిచూపించాడు.

''తను ఎంత నీట్‌గా హాండిల్ చేస్తాడో ఆ కెమెరా చూశాక నాకు అర్థమైంది.

''బాగుందిరా... నన్ను కూడా ఓ ఫోటో తీస్తావా ఏమిటి?'' అన్నాను.

''వై నాట్ మామయ్యా...'' అంటూ తయారయిపోయేడు.

''అదేమిట్రా... ఇప్పుడా... ఇలానా?'' అన్నాను.

''కాక, మరేమిటి... రంగురంగుల బట్ట లేసుకొని, ముఖం నిండా పౌడర్ అద్దుకుని చిరునవ్వులుచిందిస్తూ దిగుతావా?''అన్నాడు.

''మరే, అలా కాకపోయినా కొంచెం లైటింగ్.''

''అదేమిటి మామయ్యా... ఇది మాత్రం లైటింగ్ కాదా? ఈ గదిలో కొంచెం చీకటిగా ఉంది. అయినా మనం కూర్చున్నాం. మనుషులు ఎప్పుడూ వెలుతురులోనూ, వెన్నెలలోనూ కూర్చోరు. చీకట్లో కూడా కూర్చుంటారు. అలాగే డిఫరెంట్ మూడ్స్‌లో ఉంటారు. నవ్వుతారు. ఆందోళన చెందుతారు. ఆశ్చర్యపోతారు. ఇలాంటివే రకరకాలు ... మరి అలాంటివేం లేకుండా ఫ్లడ్‌లైట్ల వెలుగు కావాలంటే ఎలా?'' అన్నాడు.

''వాడు చిరునవ్వు నవ్వినా నాకెందుకో నన్ను చూసి నవ్వుతున్నట్లు అనిపించింది. వాడు నవ్వుతున్నా నాకేం బాధలేదు. ఎందుకంటే స్టూడియోకు చెందిన మిత్రులు నాకున్నారు. కాలక్షేపం కోసం అక్కడ కూర్చుంటాను. ఆ సమయంలో అక్కడ ఫోటోలు దిగడానికి వచ్చినవారిలో చాలామందిని చూస్తే నవ్వే వస్తుంటుంది. నన్ను చూస్తే వాడికీ అలా అనిపిస్తే తప్పేముంది?

''నీదగ్గర చాలా నేర్చుకోవాలిరా'' అన్నాను.

''అదేం లేదుగానీ - నాకు తెలిసింది నేను చెబుతున్నాను. మనకి కొన్ని బండసూత్రాలున్నాయి. అది భక్తిలోనైనా అంతే. ఫోటోలు గానీ, ఇంకోటిగానీ అంతే. ఆఫ్టరాల్ మనం హ్యూమన్ బీయింగ్స్. మనకి చీకటి వెలుగులున్నాయి. షేడ్స్ ఐమీన్ నీడలున్నాయి. టోటల్లీ డిఫరెంట్ వ్యూ ఉంది. అవన్నీ మరిచిపోయి ఊరికినే క్లిక్‌చేయగానే సరికాదు. ఇందులో నన తప్పేముందిలే మావయ్యా. మనసినిమాల్లో రాత్రీ, పగలూ మనం గుర్తించగలుగుతున్నామా? మన పాత్రలు ఏమూలన ఉన్నా ఆ ముఖాలు కాంతితో ధగధగలాడుతుంటాయి. ఇట్స్ బిగ్ ఫన్'' అంటూ నవ్వాడు.

''ఇంతకూ నువ్వేమంటావ్?''

''యూసీ... అసలు ఫోటోలు ఎందుకు... మనల్ని మనం చూసుకోవడానికి... ఇట్స్ ఫ్యాక్ట్. బట్ అందులో కొంత అందంగా ఉండాలనుకోవడంలో తప్పులేదు. ఇంతకీ 'బ్యూటీ' అంటే ఏమిటి? చీకటీ, వెలుతురూ, నీడలు లేందే అందమెలా వస్తుంది. అసలు అందమంటేనే అది. సో ప్రపంచంలో అన్నిరంగాల్లో ప్రయోగాలు జరుగుతున్నట్లే ఫోటోగ్రఫీలోనూ జరుగుతున్నాయి. ఈవెన్ ఇండియన్ 'ఆర్ట్ ఫిలిమ్స్' కొన్నింటిలో ఇలాంటి వాస్తవిక ఫోటోగ్రఫీని చూపించటానికి ప్రయత్నం జరుగుతూంది'' అంటూ ఇంకా చాలా విషయాలు చెప్పాడు.

అందులో నేను వినని పేర్లు చాలాఉన్నాయి.

నాకు అర్థమైన మేరకు... సూర్యుడికోసం ఎదురుచూడటం... లైటింగ్ లేకపోవడం లాంటివేం వాళ్ళకు ప్రతిబంధకం కాదు.

''ఇట్స్ డిఫరెంట్ స్కూల్'' అంటాడు వాడు.

''అది నిజమే... కానీ అందరికీ అర్థం కావాలికదా...'' అన్నాను.

''మావయ్యా 'స్కూల్' అంటేనే అది. అక్కడికి ఎంటర్ కావాలి... విద్యార్థిలా నేర్చుకోవాలి. అవేం చెయ్యకుండా ఈస్థటిక్స్ ఎలా అర్థం అవుతాయి?'' అన్నాడు...

వాడు మంచిమంచి పదజాలం ఉపయోగిస్తున్నాడు. ఒకందుకు నాకు గర్వం కలిగింది.

మా కళ్ళముందు పుట్టి, పెరిగి, ఎదిగిన వాడు కృష్ణకాంత్. వాడుచెబుతున్న రకరకాల స్కూల్స్ గురించి, వ్యక్తులగురించి నిజంగానే నాకు తెలియదు. ఇంతకాలంతెలుసుకోవలసిన అవసరం,అవకాశం నాకుకలగలేదు. ఇప్పుడేదో అవసరం వచ్చిందని కాదు.

మనసినిమాల్ని తలుచుకుంటే నాకిప్పుడు. ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది.

రంగుల్లో ముఖాలు వెలిగిపోతూ కనిపిస్తుంటే అదే గొప్ప ఫోటోగ్రఫీ అని నా వరకు నేను అనుకుంటున్నా...

వాడు కొంచెంసేపు మాట్లాడటం ఆపి వన్సే స్నాప్ తీశాడు.

నాకు తెలిసిన వారున్నారని చెప్పానుకదా... అక్కడికెళ్ళి ఆ ఫిల్మ్ డెవలప్ చేసి ప్రింటి వేసి చూపించాడు.

నిజంగా నాకు మతిపోయినంతపనయింది. అసలు అందులోఉన్నది నేనేనా అనిపించింది. వాడంటాడు కదా...

''యస్. నువ్వే... ప్రతి మనిషీ ఒక్కో యాంగిల్‌లో అద్భుతంగా ఉంటాడు. ఫిలాసఫిక్‌లా ఉంటాడు. అది చూసేవాడి దృష్టి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.''

''నిజంగా నేను ఇక్కడకూర్చుని సినిమా హాళ్ళ వెంటా, ఆడపిల్లల వెంటా పరుగులు తీసే యువకుల్ని చూసి జాలిపడుతున్నాను గానీ మరో కోణంనుంచి చూస్తే ఎంత మార్పు.

ఇన్నిరకాల విద్యల గురించి మాకు తెలియదు. సరే రోజులు కూడా మారాయనుకోండి. ఏదినిమైనా ఎంత రోజులు మారుతున్నా, ఏమో మారని జనాభాశాతం అంతకంతకూ పెరుగుతుంది కదా!

నాకయితే వాడలా మాట్లాడుతుంటే వినాలనిపించింది.

ఇంతకూ వాడు వచ్చిన కారణం ఏమిటంటే...

ఆంధ్రలో భయంకర తుఫానుకు చెందిన ఫోటోలు తీసుకువెళ్ళటం...

రాత్రి బస్సుకు వెళ్తున్నాడు.

''అటుమంచి అటు వెళ్తావా'' అన్నాను.

''అవును.''

''ఓసారి ఇటు రాకూడదూ'' అన్నాను.

''ఎందుకు?'' అన్నాను.

నాకెందుకో వాడో మంచి శిల్పిలా కనిపించాడు. ఇలాంటి వారికి జీవితాన్ని ఓ అనుభూతిగా మలుచుకునే శక్తి ఉంటుంది.

వాడు ఎక్కువసేపు ఉండే పరిస్థితి కూడా కాదు.

''ఆఫోటోలు చూడాలనుంది'' అన్నాను.

''లేదు వెంటనే వెళ్ళిపోవాలి. ముందసలు ఆ ప్రాంతాలు రీచ్ కాగలనో లేదో చూడాలి. మరి సమయం ఉండకపోవచ్చు కదా.''

''అలా అయితే ఓ పని చెయ్యి. నీకు ఏమాత్రం టైం ఉన్నా ఇటు వచ్చెయ్యి. లేదా నువ్వు తీసిన ఫోటోలు పంపించు'' అన్నాను.

''అలాగే'' అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

వాడు రాగలడేమోనని నేను చాలా ఆరాటంతో ఎదురుచూశాను.

కాని వాడు రాలేదు.

అయితే కొద్దిరోజులు ఆగాక వాడినుండి పోస్టులో నాకు ఫోటోలు అందాయి. అవి చూస్తున్నకొద్దీ నాకు చాలా ఆశ్చర్యంకలిగింది.

వెంటనే వాడితో మాట్లాడాలనిపించింది. అదెటూ సాధ్యం కాదు కాబట్టి ఉత్తరం రాశాను.

** ** **

ప్రియమైన కృష్ణకాంత్ ...

నువ్వు పంపిన ఫోటోలు అందాయి.

నా కోరికమీదే నువ్వు వీటిని పంపించావ్. నాకు చాలా సంతోషం కలిగింది. వీటిమీద నా అభిప్రాయం నీకు పంపించడం అవసరం అనిపించింది. ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు నాతో వివిధరకాల 'స్కూల్స్' గురించి చెప్పావు. కొంతమేరకు అర్థం అయ్యాయి. అంతకు మించి నా ఫోటోను తీసి చూపించావు.

మనిషిలో అందంతోపాటు వికృతత్వం ఉంటుంది. వికృతత్వమే ఎక్కువగా ఉన్న మనుషుల్లో కూడా సౌందర్యం ఉంటుందనే విషయం నువ్వు గ్రహించటం... నాలాంటి వాడికి అర్థమయ్యేలా చెప్పగలగడం నాకు నచ్చింది.

అంతకుమించి మీ 'స్కూల్ ఆఫ్ థాట్' అర్థం కావటానికి మీ దగ్గరకు రావటం, అధ్యయనం చేయటమే మార్గం అని నువ్వు చెప్పిన విషయం నాకింకా గుర్తుంది.

అందుకే ...

ఈ అభిప్రాయం రాయటానికి ముందు నేను నాలుగైదుసార్లు నిన్ను నేను సమీక్షించుకోవలసి వచ్చింది. అదంతా అయ్యాక రాస్తున్నాను.

నువ్వు 'తుఫాన్' సృష్టించిన బీభత్సాన్ని చిత్రించటానికి వెళ్ళావు. కానీ నీ చిత్రాల్లో ఆ బీభత్సం లేదు. నువ్వు చెప్పిన ఈస్థటిక్స్ ఉన్నాయి. ఈ చిత్రాలు చూస్తుంటే తుఫాన్ సైతం ఇంత అద్భుతంగా ఉంటుందా అనిపించింది. ఓ క్షణం నేను నన్ను మైమరచి ''మాక్కూడా ఓ తుఫాన్ వస్తే బాగుం టుందే'' అనుకున్నాను.

నీ 'స్కూల్'ని నేను అర్థం చేసుకోలేకపోవచ్చు. కానీ ఒక్కటి మాత్రం వాస్తవం... తుఫాన్ భయంకరమైనది. అది విధ్వంసాన్ని సృష్టిస్తుంది. అందులో అందానికి తావులేదు.

నాకిప్పుడు ఓ భయం పట్టుకొంది...

నువ్వు 'దరిద్రాన్ని', 'కరువు'నీ, 'అహంకారాన్ని' కూడా అందంగా సృష్టిస్తావేమోనని. నువ్వు నాలో లేని అందాల్ని చెప్పగలిగినప్పుడు ఎత్తిత సొంగిపోయావో అన్నింటిలోనూ 'అందాన్నే' చూస్తానంటుంటే అంతఇబ్బంది పడుతున్నాను.

ప్రజలందరూ, వారు చదువుకున్నా, చదువుకోకపోయినా ఓ 'స్కూల్'ని ఆమోదించారు. దానిప్రకారం ఆకలీ, క్షామం, దరిద్రం, వరదలూ, ఉప్పెనలూ... ఇలాంటివి దాడిచేసినప్పుడు భయానకంగా ఉంటుంది.

అంతిమంగా ఒకటిచెప్పదలుచుకున్నాను. నువ్వు చెప్పినదాంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. మీ 'స్కూల్' దగ్గరికి రావలసిన అవసరం మాకెంత ఉందో జనం 'స్కూల్' దగ్గరికి మీలాంటివారు రావలసిన అవసరం అంతకంటే ఎక్కువ ఉంది.

మీలాంటివారు రాకపోయినా... వచ్చి మీ శిల్పాన్ని మాత్రమే ప్రేమించినా...

జనానికి మిగిలేది ఏమిటో ఓసారి ఆలోచించు...

ప్రేమతో
నీ మామయ్య